

“เตือนตนด้วยความจริง”

เทศน์ที่ สถานปฏิบัติธรรมป่าวิเวกสิกขาราม อ.พล จ.ขอนแก่น

พระอาจารย์วิชัย กัมมสุทโธ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๔ (เช้า)

ปฏิบัติธรรมนะ บอกอยู่แล้ว รู้ไม่ใช่เพื่อยินดียินดีร้ายนะ พูดมาผิดหมดเลย มันเร็ว ความคิดความเห็นมันเร็วมาก พอพูดออกไปแต่ละประโยคนะมันผิดหมด เมื่อก่อนมันยินดีเกิดมันก็พูดผิดหมด แล้วมันจะเห็นสูญญตาตรงไหน ไม่มีเลย มีแต่ตัวเขาตัวเรา พูดผิดหมดเลย พูดแล้วมันเป็นวัฏจักรหมด พูดไปแล้วเป็นวัฏจักรหมด แค่นางภิกษุณีนี้ โยมใช้นางภิกษุณีหยาบเครื่องประดับ นางไม่หยาบให้ก็จะไปนรกเพราะโกรธ ถ้าหยาบให้ก็จะเป็นคนใช้เขาตลอดชาติ สุดท้ายก็ได้มาเป็นคนใช้เกิดมาเป็นนางขุชชุตตรา หลังค่อม ทำอะไรตั้งสติ รู้ไม่ใช่เพื่อยินดียินดีร้าย รู้เพื่อให้รู้เหตุปัจจัย ตัวนิพพานตัวนั้นไม่เอา ตัวสมาธิที่มันไม่ต้องอาศัยอะไรไม่เอา แค่มีสัญญาหมายรู้แค่นั้น ระลึกลูกอยู่แค่นั้นไม่เอา พูดแต่ละประโยคนั้นเป็นนิสัยเป็นความเห็น พูดแต่ละคำแต่ละประโยคนั้นเป็นอึดตายอยู่ตลอด เป็นมัจฉาทิฎฐิเป็นความเห็นผิดตลอด ไม่พิจารณา ไม่นั้นพระพุทธเจ้าจะบอกโมฆราช “เธอจงมีสติทุกเมื่อ สติทุกเมื่อคือระลึก ให้มองดูโลกนี้เป็นของว่างเปล่า ถอนอึดตานุทิฎฐิ ความเห็นว่าเป็นของกูตัวกูทุกเมื่อเถอะ มัจจุราชจะมองไม่เห็นตัวเธอ” เขาให้ไปทำอะไรก็ไปทำสิ ตัวนี้ตัวหน้าที่นะ เขาให้ไปทำอะไรนี้มันหน้าที่แล้วนี้ ไม่ใช่มายินดียินดีร้าย เพราะพูดไม่ใช่สติ ใช้แต่ความคิดความเห็นความรู้สึก ยินดียินดีร้ายแล้ว พูดอยู่เตือนสติทุกครั้งเลย เตือนอยู่ตลอด แม้แต่คนไปคนมาก็เตือน อย่าไปยินดีร้าย อะไรก็อย่ายินดีร้ายมัน ใช้สติปัญญาแก้ปัญหาหันไปด้วยเมตตาด้วยอะไรไป มันจะตัดตัวโทสะนั้นนะ แค่อารมณ์เห็นตัวนี้เราตั้งไว้มันเป็นสันโดษแล้วนี้ ตัวสันโดษนะมันละตัวตัณหาณะ ธรรมคู่ปรับตัณหาณะ ไม่นั้นหลงตาประสิทธิ์จะเขียนไว้หรือ นกน้อยทำรังแต่พอตัว สันโดษไม่คั่นรน เขียนไว้ทำอะไร คำว่าสันโดษไม่คั่นรนก้พูดให้ฟังอยู่แล้ว เราไม่ได้ยินดีที่จะไปกระทำ เราไม่ได้ยินดีร้าย อะไรจะมามันมาของมันเองเราก็ยินดีทำตามเหตุปัจจัย นั่นเราไม่ได้คั่นรน ถ้าเราคั่นรนไปแสวงหาตัวนั้นมันเป็นตัวตัณหาณะจึงไม่ใช่สันโดษ แต่เมื่อไม่คั่นรนมันมาสภาวธรรมมันมา เราก็ทำไปตามสภาวธรรม นั่นละเรียกว่าสันโดษ เขาจึงบัญญัติว่ายินดีพอใจในที่มันได้มาไปมาเองไม่ได้แสวงหากั่นรน มันเป็นตัวตัณหาถ้าคั่นรนไป แก้ให้ทุกอย่างหมดเลย แก้

ความเห็นผิดให้ตั้งเข้าสู่คำว่าสันโดษ เพราะนั้นในกถาวัตถุ๑๐ประการ ในนาถกรรม
กรรม๑๐ประการ พระพุทธเจ้าตรัสทำไมสันโดษ กรรมพันทุกข์นะสันโดษนี้ ฐิติใหม่ตัว
คณหามันตัวทุกข์นะ ถ้าละคณาได้เด็ดขาดนั้นละพันทุกข์แล้วนะเป็นสมุจเฉทแล้วนะ
แล้วไม่เอา ฉันแก้ให้ทุกอย่างเลย มันพุดออกบิ๊บบันเป็นสมมติ เป็นสัตว์บุคคลครอบงำ
ทันทีเลย แล้วมันจะเห็นสูญญตาตรงไหน มันไม่มีเราไม่มีเขาเลย มันว่างตั้งแต่ทุกขณะ
เลย แม้แต่พุดออกไปมันก็ว่าง ที่นี้มันมีของกูตัวกูอยู่สิ มันมีความหลงอุปาทาน เมื่อ
วานก็ยกตัวอย่างให้ฟัง มันคิดแบบนั้น มันคิดด้วยความเป็นของกูตัวกูมันจึงทุกข์ แล้ว
มันก็มาโทษเราว่าเราทำให้มันทุกข์ มันก็เลยไม่ตรงประเด็น พุดอะไรทุกอย่าง ฉันพุดนี้
พุดให้ฟังซะ จะเอาธรรมะหรือเอากิเลส ถ้าเอากิเลสเอาของกูตัวกูไป ถ้าเอาธรรมะก็
เห็นโลกมันเป็นของว่างเปล่า เคารพพระพุทธเจ้า งานทุกอย่างมันฝึกเราตลอดเลย มัน
ฝึกเราให้เราวางตัวตนนั่นเอง ทำไมไม่รู้จักใช้โอกาสตรงนั้น กลับมาอันนั้นอันนี้ มัน
เรื่องหุยมหิมเรื่องไร้สาระเลย นี่เราแนะนำทุกอย่างเลยให้เกิดปัญญา เอาปัญญาไป
แก้ปัญหาในใจ แล้วไม่สำรวจระวังเลยมันอะไรละ พอไม่พอใจมันยินร้ายจึงบอก
นิสัยยินร้ายหัดละซะ อย่าไปตั้งเพื่อยินดียินร้าย ถ้าตั้งยินดียินร้ายมันมีตัวตลอด แค่
ระลึกตรงนี้ ทำอย่างนี้ได้ทุกขณะมันนิพพานแล้วไม่เอาหรือ ฉันเอาออกมาต่อต้านให้
จึงเอาขึ้นมาพุด “รู้ไม่ใช่เพื่อยินดียินร้าย รู้ให้รู้เหตุปัจจัย ให้ปฏิบัติให้เหมาะสมตามเหตุ
ปัจจัยตรงปัจจุบันนั้นสภาวะธรรมนั้น” เอาขึ้นมาพุดเพื่ออะไร เพื่อเตือนสติ ถ้าเราจำแค่
ตรงนี้ไปเท่านั้นละ เตือนสติตัวเองบ่อย ๆ เวลามันจะยินร้ายขึ้นมาเอาขึ้นไปด้านมันเรื่อย
ๆ สติมันก็ทันปัจจุบัน สมาธิมันก็ทันปัจจุบัน ปัญญามันก็ทันปัจจุบัน แล้วมันจะเห็น
ความว่างที่นี้ แล้วไม่เอา ไปเอาอะไรมา พุดแต่ละคำให้ไปเอาไปใช้แล้วได้ประโยชน์
ทันที มันไม่เอา มันเอาแต่นิสัยเก่าๆตัวเอง มุขคาก็เหมือนกันเอานิสัยขีปนขี้จ่มขี้มันขี้มัน
เอาไปเอาเรื่องนอกมาเป็นอารมณ์หมด ไม่ตั้งสติระลึกดู รู้ไม่ใช่เพื่อยินดียินร้าย แค่นี้ตั้ง
สติระลึกเตือนตัวเองไว้ แค่นี้ตั้งจะว่าเรา “รู้เพื่อไม่ใช่ยินดียินร้าย” นี่มันตรงต่อสัจ
จธรรมคือความจริงนี้ ตั้งสติจะที่ตรงต่อความจริงคือพระนิพพานไม่เอาหรือ มันจะวาง
ขันธุ์ทุกอย่างออกไปหมดเลย ที่นี้มันจะทำด้วยสติปัญญา ไม่ได้ทำด้วยโลกโกรธหลง
ไม่ได้ทำด้วยอคติ ทำตามเหตุปัจจัย ตามสภาวะธรรมตรงนั้น มันเลยเป็นสันโดษอยู่ใน
ตัวมันหมดเลย มันเลยเป็นธรรมที่ประกอบด้วยสติสมาธิปัญญาอยู่ทุกขณะ แล้วไม่เอา
มีใครจะมาพุดแบบนี้ เอาจุดใดจุดหนึ่งไปมันก็เป็นประโยชน์มหาศาลแล้ว มันเกิดอะไร

ขึ้นเราต้องดูจิตเรานะ ว่ามันหลงนะ ไม่ใช่เราไปพูด มีกิจกรรมอะไรเป็นปัญหาทุกเรื่องเลย แทนที่จะสงบๆไม่รักความสงบเลย หลวงพ่อประสิทธิ์จึงตั้งขึ้นมาใจ รักความสะอาดกายใจใช่ไหม ข้อหนึ่ง แล้วมีข้อหนึ่งรักความสงบใช่ไหม อีกข้อหนึ่งอะไร อันนั้นก็ขึ้นมาเพื่อเตือนสติให้รู้จัก ถ้าเรารักความสงบเมื่อไหร่ะ มันขึ้นมาบีบมันขึ้นไปเพื่อความสงบไหม ไม่สงบเราอย่าพูดเราทำไปเลย ทำให้มันสงบ ไปทำหน้าที่เราตามหน้าที่มันก็คือทำการทำความสงบ ไปมีเสียงนั้นมีความเห็นอย่างนั้น ชัดนั้นฉับแย้งอย่างนี้ นั่นละตัวทวิภูมิมานะมันยังไม่รู้ตัวอีก มันเลยทำให้เกิดวุ่นวาย ไม่มีอะไรมาใส่ใจเลย ไม่เอาธรรมมาใส่ใจเลย แล้วมันจะไปฟังทำไมธรรมะครูบาอาจารย์ทั้งหลาย ฟังไปเพื่ออะไร ฟังแล้วไม่เอามาทำมันจะฟังไปทำไม ฟังธรรมมันคือเอามาปฏิบัติ ฌ ปัจจุบันฌ เมื่อเสียงกระทบหู รูปกระทบตา กลิ่นกระทบจมูก รสกระทบลิ้น เย็นร้อนอ่อนแข็งกระทบกาย แม้แต่ธรรมารมณ์คิดนึกปรุงแต่งกระทบใจ เอาธรรมะนั้นนั้นมาใช้ตรงขณะนั้น ที่มันจะเห็นผิดหรือเห็นถูกออกมา มันมีวิชาหรือมันมีวิชา นั่นละบ่อมันนะ มหาเหตุคือใจ เอาความรู้ที่ท่านให้ความรู้ของครูบาอาจารย์ทุกอย่าง มาใส่ที่ปัจจุบันตรงนั้น ท่านพุทธทาสจึงพูดไว้ ปัญญาคือการรู้จักเอาความรู้มาใช้ให้ทันปัจจุบันตรงผัสสะตรงนั้น พูดออกไปทุกอย่างพูดเพื่ออะไร พูดเพื่อให้มันรู้จักว่าไอ้ที่ถูกมันเป็นอย่างไร สัมมาทวิภูมิมันเป็นอย่างไร เมื่อรู้แล้วก็ตั้งจิตตั้งเจตนาตัวเองสิ ที่จะละถอนอุปาทานในใจ คือเอาความรู้ที่ท่านให้มันนะไปต่อยอด ไปให้มันทันตรงผัสสะที่มันขึ้นมาต่างหาก ทันบ่อเข้าบ่อเข้ามันตามเหมือนหมาไล่เนื้อ พอมันทันบีบมันจับทันที่มันก็หลุดออกไปตรงนั้น การไปทำอย่างนั้นนั่นละคือเดินมรรค จนมันจับกันทันปัจจุบันมันจับนั่นละผลมันออกมา ไม่เดินแล้วมันจะไปได้อย่างไร คิดผิดเห็นผิดหมดเลย พูดเตือนอยู่ เตือนทุกครั้งพูดทุกครั้งพูดเพื่ออะไร เพื่อเตือนให้สติมันมาทันปัจจุบันเตือนให้มันทันความคิดความเห็นทันคำพูดตัวเอง แล้วเราไม่มีเจตนาที่จะระมัดระวังสำรวจให้มันทันปัจจุบัน แล้วมันจะได้อะไรปฏิบัติธรรม มันก็ได้รูปแบบละมาเดินจงกรมนั่งสมาธิ มาไหว้เขาอยู่อย่างนั้นนั่นละ มาโกนหัวมาห่มผ้าเหลืองผ้าขาวกุเป็นนักบวช กุเป็นผู้มีคุณธรรมสูง แต่ข้างในกลางไม่มีอะไรสักอย่างมีแต่เน่าเฟะ คนมันจะเอานะ เดินมันก็ปฏิบัติธรรม นั่งมันก็ปฏิบัติธรรม กินมันก็ปฏิบัติธรรม ทำอะไรก็ปฏิบัติธรรมหมด มันก็เอาความรู้ความเห็นที่ถูกต้องไปใส่มันตลอด ตัวหลอกมันขึ้นมา มันก็ซัดกันอยู่ในใจเรานั้นละ นิมหาเหตุเวที่มัน เวที่มันอยู่ในใจ เจ้าวัฏจักรก็อยู่ในใจ

ผู้จะพิชิตมันก็อยู่ในใจ ชักกันอยู่ในเวทที่อยู่ในใจเรานี้ละ ไม่ได้อยู่ข้างนอกหรอก เดือน
ทุกครั้งเลย เดือนเรื่อยอย่าอินร้าย อย่าอินร้าย ตั้งสติให้ดีสิ แล้วเราก็บอกความจริงด้วย
ว่า รู้ไม่ใช่เพื่ออินดีอินร้ายนะ ถ้าคนนั้นไม่มีโมหะอวิชชา ความรู้นั้นเลยเป็นธาตุ
ธรรมชาติเฉยๆ ไม่มีอินดีอินร้ายนะ มันชักฟอกจนถึงแม้แต่ความรู้ความเห็นตรงนั้นก็
ไม่มีอินดีอินร้ายเข้าไปในนั้นเลย เราต้องเดินไปถึงจุดนั้น ที่พูดให้ฟังเมื่อรู้แล้วเห็นแล้ว
ปั๊บ ก็ต้องดำเนินต่อจนมันล้างออกหมดเลย ล้างจนราวาสนิสัยไปสู่นิสัยของนักบวช
นิสัยของนักบวชคือนิสัยที่ไม่มีอึดตา ไม่มีคามอินดีอินร้าย มันจึงเห็นเป็นความว่างไป
หมดสูญญตา สูญญโต โลก เห็นโลกนี้เป็นของว่างเปล่า ของสูญจากสมมติสัตว์บุคคล
ตัวตนเราเขา มันต้องถึงขั้นที่ชักฟอกจนถึงตรงนั้นหมด มันถึงต้องชักฟอกจิตไปตลอด
ถ้าเราไม่มีจิตไม่มีเจตนาตรงนี้แล้วไม่มีทางหรือขบวนการชักฟอก ไม่มีขบวนการ
ชักฟอกจิตหรือเลยเหมือนโยมยังเล่นไปหาอยู่ หานั่นหานี้อาจารย์นั่นอาจารย์นี่ดีก็วิ่ง
ไปหา เป็นตัณหาอยู่ตลอด แต่ยังไม่ได้ออกเพื่อชักฟอกจิตไปสู่ความไม่มีโลกโกรธหลง
ฉันทจึงบอกซิมันตันแล้วนี่ ทำไมฉันทจึงว่ามันตัน เพราะมันยึดขั้น๕เป็นของกูตัวกู
เหนียวแน่น สติสมาธิปัญญามันไม่เอาเลย มันเอาแต่ขั้น๕เป็นของกูตัวกู มันไม่มี
ความเอะใจเลย ไม่มีความเห็นที่จะออกจากขั้น๕เลย แค่มีความเห็นจะออกจากขั้น๕
ยังแทบเป็นแทบตายนะ ปฏิบัตินะ เอาเป็นเอาตายกับมันนะ อันนี้ความเห็นที่จะออก
จากขั้น๕ยังไม่มีเลย แล้วมันห่างไกลมากไหม จึงว่ามันตันไง นี่มันเลยลิ้มตัว ที่นี้เรา
ไม่ได้บังคับแต่ให้มันเกิดจากภายใน เมื่อจิตมันเห็นความจริงมันไม่มีตัวให้มันออกจาก
ความไม่มีตัวตน แต่เขาเอาศีลมาบังคับมาประพฤติปฏิบัติ เพื่อบังคับให้มันเข้าอยู่ใน
กรอบ ให้มันไปเห็นถึงความไม่มีตัวตน อันนั้นเขาเอาศีลมาเป็นทางเดินขึ้นไป ของเรา
ศีลนั้นเราไม่ได้เอาเป็นหลัก แต่เราเอาปัญญามาให้มันออกมา ที่นี้ปัญญามันเดินไม่ได้
หรืออก มันไม่มีสติสมาธิมันเดินไม่ได้ ที่นี้มันจะเดินได้อยู่ตรงไหน อยู่ที่สัจจะ พอได้
อินได้ฟังแล้วตั้งสัจจะให้มันคงจะทำ ตัวนี้ตัวชดเชย ไม่นั้นมันก็ต้องไปเดินอย่างที่เข
าเดิน อื่อกก็ภพก็ชาติก็ต้องเดินแบบนั้น จะเอาปัญญามันไม่เอามันไม่ยอม เพราะนั้นการ
จะเอาปัญญาเข้าไปมันต้องคู่กับสัจจะ คู่กับความคิดที่จะแก้ไขตัวเองพัฒนาตัวเอง อันนี้
มันเลยเป็นหลักแห่งการพัฒนา เขาเรียกว่าพัฒนาองค์กรพัฒนาบุคคลไปสู่ภูมิความรู้ที่
ถูกต้อง ถ้าไม่มีพื้นฐานตัวนี้ไม่มีทางพัฒนา ไซ้ใหม่ โยมผ่านงานราชการมาถึงขั้นถึง
เป็นรองผอ.งบประมาณ ถูกไหมเราพูดถูกไหม ถ้าคนไม่มีความคิดที่จะพัฒนาตัวเอง

แก้ไขตัวเอง ไม่มีทางหรือหน่วยงานนั้นใช่ไหม นั่นเหมือนกันถ้าเราไม่คิดที่จะถอย
ออกจากขั้นนี้เมื่อไหร่ ไม่คิดที่จะวิจัยขั้นนี้ เราไม่มีช่องหรือ หอดช่องไปแล้ว
แล้วจะดูใหม่ แล้วจะเห็นขั้นนี้เป็นอนิจจังขั้นนี้เป็นอนัตตาที่พูดให้ฟังเมื่อวานนี้
จะเห็นใหม่ ไม่มีทางเห็นเลย เพราะเราไม่มีความคิดที่จะออกจากมันนะ เมื่อมีความคิด
ที่จะออกจากมันที่นี้จะออกอย่างไร ก็ต้องฟังเขาแนะนำแล้ว พอฟังเขาแนะนำแล้วก็ต้อง
ตั้งสติจะไปสังเกตไปประพฤติปฏิบัติแล้ว นี่มันจึงช่องจะออก ไม่ใช่ไปตามนิสัยฉันพูด
เรื่องให้ฟัง พูดถึงนิสัย พูดถึงกิเลสของคนที่มีมันเป็นช่องออกอย่างไร พอมันเจอปั๊บมัน
ก็ออกแบบนี้ตลอด เพราะมันไม่เคยคิดว่า สิ่งที่มีมันคิดมันพูดมันเห็นมันทำอยู่นั้นนะ มัน
ถูกหรือมันผิด มันมีแต่ข้างนอกผิดตัวถูกใจใช่ไหม ไม่เคยย้อนมาวิจัยตัวเองใช่ไหม
ไม่มาสู่ต้นตอคือจิต จิตที่ประกอบด้วยวิชาหรือวิชาต่างหากเป็นมหาเหตุใช่ไหม
ไม่ย้อนมาสู่มหาเหตุ ตัวนี้ต่างหากพาเวียนตายเวียนเกิด มันจึงพัฒนาไม่ได้ไง เมื่อเราไม่
มีจิตสำนึกตรงนี้มันจะพัฒนาไปได้อย่างไร แค่พื้นฐานแห่งการเรียนรู้ยังไม่มีเลย คนที่
จะเปิดปัญญาตัวเองต้องเปิดหูในการรับฟัง รับฟังเขาพูดมาผิดถูกอย่างไรให้ใช้
สติปัญญาพิจารณาบรรดธรรม เหตุผลที่เขาพูดมาต่างหาก อันนี้ฝึกที่จะหักให้ปัญญามัน
เกิด คนที่เอาแต่ทิฐิมานะจะเอาแต่ความเห็นตัวเอง ไม่ยอมรับฟังคนอื่นเขา ถ้าพูดมา
ตรงข้ามกับความเห็นเมื่อไหร่ คนไม่นั้นไม่ดี ถ้าตรงความเห็นตัวเองคนนั้นดี แล้ว
พระพุทธเจ้าสอนอะไร อย่าเพิ่งเชื่อในกาลามสูตร แม้เข้าได้กับความเห็นของเรา ให้
พิจารณาบรรดธรรมนั้นเป็นหลัก ไม่ให้เชื่อเพราะเข้าได้ความเห็นเรานะ เพราะ
ความเห็นเราอาจจะเป็นมิจฉาทิฐิ นี่พระพุทธเจ้าให้หลักทุกอย่างเลย แต่เราไม่ยอมเอา
มาใช้ และฉันก็พูดให้ฟังแต่ก็ไม่เอามาใช้ ฉันพูดเล่นมั้งพูดสนุกสนาน พอมีกิจกรรม
อะไรขึ้นมาสักอย่างนี้เป็นปัญหาทุกครั้งเลย เหมียวจึงบอกช่วงหลังมาฟัง กลับไปจาก
วัดครั้งสุดท้ายนี้ ฟังมาฟัง เดียวนี้อะไรก็ง่ายไปหมด อะไรมันก็ง่ายหมด ก็ง่ายสิมัน
ไม่ไปยินดียินร้ายไปด้านมันมันก็ง่ายหมด ทำอะไรก็ง่ายไม่ใช่อุปสรรค แต่อะไรก็มี
ปัญหาหมดเหมือนมุขดา มีปัญหาหมดขี้จ่ม ไม่รู้ตัวปัญหามันอยู่ในใจเรามันไม่ได้อยู่
ข้างนอก ขนาดเขาออกมาพูดให้ฟังนะ รู้ไม่ใช่เพื่อยินดียินร้าย แค่ใครยึดประโยชน์
ประโยชน์เดียวเท่านั้นละ เอาไปเตือนตัวเองไปแนะนำตัวเองอยู่เรื่อยๆ มันก็ไปแนวเลย
พออะไรมันขึ้นมาไม่ยินดียินร้ายเท่ากับมันวางแล้ว มันวางปั๊บจิตมันจะตั้งมันเป็นสมาธิ
ทันทีเลย ไปสู่ความว่างทันทีเลย บ่อยเข้าๆมันก็มีความว่างเป็นอารมณ์ทุกครั้งไป แล้ว

ไม่เอา มันมาหลอกทั้งนั้นละเรื่องกิจกรรมทั้งหลายในโลกนี้ เรื่องรูปกระทบตา เสียงกระทบหู กลิ่นกระทบจมูก รสกระทบลิ้น เย็นร้อนอ่อนแข็งกระทบกาย แม้แต่ธรรมารมณ์คิดนึกกระทบใจ มันมาหลอกทั้งนั้นเลย หลอกให้เราไปยุ่งกับมันไปหลงกับมันไม่ทันมันนะ จริงไหม นี่ละฝึกสติสมาธิเพื่อตรงนี้ เพื่อให้ทันที่มันหลอก ให้เห็นควรทำไม่ควรทำ ควรทำก็ทำไป ไม่ควรทำก็ไม่ทำ แล้วก็เห็นด้วยมันไม่ใช่ของเรา ไม่ใช่ตัวเรา ทำเพราะอะไรก็รู้เหตุผลนี้ เลยทำด้วยสติปัญญาเต็มเปี่ยมตลอด ทำด้วยเมตตา ทำด้วยเสียสละตลอด ไม่มีของกูตัวกู แล้วจะไปเอาอะไร แค่นี้จิตมันก็ไม่ทุกข์แล้ว ถึงไม่ถึงนิพพานไม่ต้องไปพูดถึงหรอก มันไม่ทุกข์ก็พอแล้วในปัจจุบัน จริงไหม หือ พูดให้ฟัง เอาออกมาพูดให้ฟังมาเตือนสติ แม้แต่เมื่อวาน มาพูดให้ฟังเอาแง่มุมให้ฟัง ว่าคนสองคนมันคิดต่างกัน มันคิดต่างกันแล้วมันทุกข์อีกคนหนึ่งไม่ทุกข์ แล้วมันจะมาโทษเขาว่าเขาทำให้มันทุกข์ถูกไหม ถ้าเขาทำให้มันทุกข์คนอื่นก็ต้องทุกข์ด้วยทำไม่อีกคนหนึ่งไม่ทุกข์แล้วตัวเองทุกข์ นี่มันก็น่าจะได้แง่คิดแล้ว อ้อ เรามีความหลงอยู่ในตรงนั้น เราต้องแก้ไขตัวเราแล้ว แค่วะลึกแค่นี้มันก็เป็นสัมมาทิฐิแล้ว กลับมาบอกอาจารย์อย่างนั้นอาจารย์เป็นอย่างนี้ นี่สมมติหมดเลย แล้วก็เท่ากับไปกล่าวร้ายเขานะ เป็นวจีกรรมออกไป วจีกรรมมาจากมโนกรรมข้างในที่มันเห็นผิดใช้ไหม นี่จึงพูดให้ฟังไม่รู้จะเอาไม่เอาที่ข้างมันเถอะ ก็แล้วแต่ตัวใครตัวมัน พูดแล้วไม่เอาที่ข้างมันเถอะตัวใครตัวมัน รับผิดชอบตัวเอง พูดทุกอย่างมันผิดเราก็แก้ไขให้หมด เราแก้ทุกคำพูดที่ที่มันผิดทุกความเห็นที่มันผิด แล้วมันไม่ยากหรอกนะ พอรู้ว่าไอ้ที่นี่มันผิดนะ ก็อย่าทำแค่นั้นก็ไปเดินสิ่งที่ถูกทันที ทีนี้มันไม่ยอมนี่ความคือด้านมันไม่ยอม แล้วไม่ยอมมันยังไม่รู้ตัวอีกว่า มันคือด้านมันอบรมไอ้ตัวคือด้านในตัวมันนะ แล้วมันก็ไปอ้างอีกมันลูกคนจีนจะลูกคนจีนลูกคนอะไรมันไม่เกี่ยวหรอก มันเกี่ยวกับสันดานมันจะดีหรือเลว ถ้าคนสันดานจะดีมันก็ฝึกตัวเองทั้งนั้นละ คนสันดานมันจะเลวมันไปเกิดในฐานะผู้ดีมันก็ยังไปจับสั้นเห็นยัง มีไหมในข่าว นี่คือกรรมไม่ใช่ชาติตระกูล มันอยู่ที่กรรมคนนั้น นี่เหตุมันอยู่ตรงนี้ถูกไหม เราจะอบรมไปตรงไหนต่างหาก พูดมันชั้ๆขนาดนี้ละมันจะเห็นไหม มันจะเข้าไปกระเทือนกระดองใจมันไหม เขาพูดอะไรเราต้องฟังสิ ไม่ใช่แค่ฉันพูดฟังนะ ซี้ด้วยกันพูดกันก็ต้องฟัง หมาพูดก็ยังต้องฟัง ต้นไม้พูดก็ยังต้องฟัง ไม่นั่นท่านพุทธทาสบอกหรือต้นไม้ออกได้ มันพูดได้ทั้งนั้นละแต่เราอ่านมันออกไหม เรารู้ไหมมันพูดอะไร คนไม่มีปัญญามันอ่านไม่ออกหรอก มันไม่รู้หรอกต้นไม้มันพูด

อย่างไร หรือ นี่ต้องพิจารณาสิ หักสิ มันน่าจะมีจิตสำนึกละอายแก่ใจตัวเองบ้าง มี หิริโอตตปะบั้ง ตั้งสัจจะตัวเองสิ ตั้งให้มันคงสิ แค่ตั้งแค่รู้ว่าไม่ใช่เพื่อยินดียินร้ายแค่นี้มันก็ได้พระมาอุ้มแล้ว ไม่เอา สมาธิมันก็จะได้แล้วไม่รู้ตัว สมาธิตัวนี้มันเป็นสมาธิที่ไม่เกี่ยวข้องกับอะไรเลย เพราะอะไร พอมันไม่ยินดียินร้ายปั๊บ จิตมันไม่เอาแล้วมันเลย ตั้งมันของมัน ไปตั้งสู่ความไม่มีอะไรนั่นเอง ตั้งสู่พระนิพพานนั่นเอง สมาธิตัวนั้นมันเกิดโดยอัตโนมัติ อานุภาพพระพุทธเจ้าก็จะสื่อเข้าสู่จิตทันทีเลย ไม่เอา มันจึงเป็นน่าคิดนะ น่าคิดนะ เรื่องที่น่าคิดจริงๆ เพราะอะไร เพราะนิสัยเก่าๆ แล้วมันก็บอกอีก ถ้าเราไม่มีวิชาไม่ได้มาเกิดหรอก จริงไหม เหตุุนั้นนิสัยเก่าๆทั้งหมดที่มันเกิดขึ้น มันก็ต้องมีส่วนของอวิชชาอบรม ถ้าเรารู้แค่นี้มันเตือนเราแล้วนะ เพราะมันอย่างวางใจมันจริงไหม เมื่อเราไม่วางใจนิสัยตัวเอง มันก็จะวิจยนิสัยตัวนี้ไง มันก็จะวิจยอะไรที่กิเลสมันจะแอบแฝงออกมาได้ เมื่อมันรู้มันเห็นกิเลสที่แอบแฝง กิเลสก็อยู่ไม่ได้ในตรงนั้น นั่นนะ นี่ฉันพูดเหตุผลให้ฟังนะนี่ จะเอาหรือไม่เอา อย่าหัดยินดียินร้าย อย่าหัดให้มีโทษ โทสะไม่จำเป็นต้องมีในจิต โลกะไม่จำเป็นต้องมีในจิต โมหะไม่จำเป็นต้องมีในจิต สิ่งเหล่านี้เรียกว่าส่วนเกิน มันเป็นส่วนเกินนะ มันไม่ใช่ส่วนในชีวิตเรานะ มันเป็นส่วนเกินนะ อย่าเข้าใจผิดว่ามันเป็นส่วนที่มีในชีวิตเรานะ เพราะเราอยู่ด้วยความโลกโกรธหลงมา อยู่อวิชชามันพาให้เกิด มันอบรมด้วยอวิชชามาตลอด มันเลยสำคัญคิดว่า สิ่งเหล่านี้โลกโกรธหลงเป็นชีวิตจิตใจของเราถูกไหม จึงไม่มีใครเห็นหรือทราบดีว่า โลกโกรธหลงมันส่วนเกินของจิตนะ ธรรมชาติจิตแท้ๆมันไม่มีโลกโกรธหลงนะ ถ้ามันมีโลกโกรธหลงเป็นเนื้อเดียวของโลกโกรธหลง พระอรหันต์พระพุทธเจ้าก็อุบัติเกิดขึ้นในโลกไม่ได้ เหมือนน้ำ น้ำเมื่อมันบริสุทธิ์แล้วจะไปกลั่นให้มันเป็นน้ำบริสุทธิ์อย่างไรมันก็ไม่ได้ มันก็อยู่เท่าเดิม แต่น้ำที่มีตะกอนมีสีต่างหากที่เราไปกลั่นแยกน้ำออกจากสีออกจากตะกอนได้ ฉะนั้นนั่นถูกไหม นี่เหมือนกัน โลกโกรธหลงมันเหมือนตะกอนอยู่ในน้ำเราจึงกลั่นมันออก นั่นละมันเป็นส่วนเกินของน้ำ ถ้าเรารู้แค่นี้มันเป็นส่วนเกินนะ ไม่ใช่ส่วนชีวิตเรานะ ที่นี้สติเราทันไหม ตัวจะทำให้สติมันทันคือเจตนา แต่เจตนาเราต้องตั้งให้ตรง ตรงต่อสังขารธรรม ถ้าเราตั้งเจตนาตั้งสัจจะที่ตรงต่อสังขารธรรมเมื่อไหร่ ตัวนั้นเป็นขบวนการที่จะบังคับให้สติสมาธิปัญญาเกิดขึ้นโดยไม่รู้ตัว นี่เป็นยุทธวิธีเขาเรียกว่า technical point เข้าใจไหม นี่ละเป็นยุทธวิธี ให้มาหมดเลยแต่ไม่เอา ไม่เอาที่ไม่รู้จะพูดอย่างไร จึงบอกเตือนอยู่เรื่อย เตือนสติอยู่เรื่อย ให้ตั้งสติให้

มัน ตั้งสัจจะ บทใดบทหนึ่งก็ได้ แค่ตั้งสัจจะว่ารู้ไม่ใช่เพื่อยินดียินร้าย เราจะอยู่ตรงนี้ ตั้งสัจจะแค่นี้ พอมันขึ้นมาสติมันจะเร็วมันจะเห็น เมื่อเห็นมันจะเบรคที่ปากแล้วไม่ออก ปากแล้ว มันก็อยู่ในใจ พอมันขึ้นมามันก็เบรคที่ในใจ เบรคเข้า เบรคเข้า เบรคเข้า สุดท้ายมันก็หลุดออกไปหมด นั่นล่ะที่มันเบรคอยู่ตลอดมันเดินมรรคไป ท่านจึงบอกสติเป็นตัวเบรคใหม่ ปัญญาเป็นตัวละใจ เมื่อมันเบรคเข้ามันทันปัจจุบันมันจึงเห็นว่าสิ่งเหล่านี้ เพราะมันเบรคแต่ละครั้ง มันจะเห็นถึงความไม่เที่ยงของสิ่งนั้น มันบ่อยเข้า บ่อยเข้ามันจึงเห็นถึงความไร้สาระ ความไม่ใช่ตัวตนจริงๆ เมื่อมันทันปัจุบันก็หลุดทันที อันนี้เราไม่ตั้ง ไม่เอา ไม่สำรวจ คำว่าสำรวจไม่ใช่จะจำอย่างนั้นอย่างนี้นะ สำรวจคือตั้งสติตั้งเจตนาตั้งสัจจะที่จะละโลกโอรชหลงนั่นเอง นั่นล่ะเขาเรียกว่าสำรวจ มันจะทำทุกอย่างตามมันหมดเลย คนมันไม่เอามันก็ยาก มันไม่ระมัดระวังตัวเอง มันต้องตั้งให้ได้ต้องแก้ให้ได้สิ เราต้องรู้ตัวเรา ว่าเรายังบกพร่องตรงไหน แล้วเราก็ต้องแก้ไขตัวเราให้ได้ แก้ให้มันได้ ทีนี้จะแก้ไปทางไหนเราก็ต้องมีหลัก แค่ว่าอย่างนี้ “รู้ไม่ใช่เพื่อยินดียินร้าย” พอมันพุ่งออกไปยินดียินร้ายแสดงไม่ใช่แล้ว ถูกไหม แค่นี้สติมันจะเร็วเข้ามา เร็วเข้ามาแล้ว อันนี้มีหลักแก้ไม่ใช่แก้แบบสะเปะสะปะ แนะนำให้หมดเลย แต่ไม่เอาไม่รู้จะพูดยังไง ไม่รู้จะพูดยังไง มันจึงหนักมันจึงเครียดใจ แล้วก็มาพูดเครียด มันเครียดเพราะอะไร เครียดเพราะอึดตามันไม่ใช่หรือ ถูกไหม ถ้ามันยอมรับความจริง มันยอมฟัง มันยอมความจริง มันจะเครียดไหม มันไม่มีตัวมันจะเครียดไหม แล้วทำไมไม่หัด ทำไมไม่ละเหตุแห่งความเครียด แล้วก็มาโทษไม่ยอมฟัง ไม่ยอม....ไม่ฟังแล้วปัญญามันจะเกิดหรือ คิดแบบเดิมๆมันก็มาอย่างนี้ก็ปีแล้ว สิบบปี บวขมาสิบกกว่าปีมันก็แบบเดิมอยู่อย่างนี้อยู่ตลอด แล้วยังจะเดินแบบเดิมอีกหรือ จนลมดับหรือ แล้วก็ไปอยู่นรกแล้วก็ไปใช้ในรก แล้วก็มาเดินแบบเดิมลงนรกอีกหรือ คนมันฉลาดมันต้องเอะใจแล้ว เราทำแบบนี้มันไม่เห็นมันก้าวหน้าขึ้น ก็แสดงต้องลองแบบใหม่บ้างแล้ว จริงไหม ทีนี้จริงๆนี้ไม่ได้ลองนะพระพุทธเจ้าบอกอยู่แล้ว ทุกข์มาจากสมุทัย สมุทัยคือความหลง อวิชชานั้นนะหลงชั้น ๕ เป็นของกูตัวกูนั้นนะ พุคซัดๆง่าย ๆ ทีนี้มันเครียดมันทุกข์เพราะอะไร ก็เพราะมันความหลงมันอยู่ในใจ ต้องหาตัวหลงให้เจอละตัวหลงให้ได้ จะละอย่างไรก็พิจารณาหัวใจของเรา เป็นธาตุใจ จริงไหมเอ้า แล้วต้องแก้ต้องเจ็บต้องตายอยู่อย่างนี้มันบังคับได้ไหม ไม่ได้แล้วมันจะเป็นตัวเราไหม นี่สาวมันไปสอนมันสิ พอสอนมันมันเห็นเข้าไปว่ามันไม่ใช่ตัวเรา

ไม่ใช่ตัวเรามันก็ยอมเอง อันนี้มันไม่เอาแล้วมันจะพูดอะไร แล้วก็มาบ่นเครียด แล้วก็มาอ้างเครียด เหตุผลเพราะเครียด มันไม่ใช่เหตุผลนะ อันนี้มันขี้อ้าง มันจึงบอกมันตันใจ มันไม่มีทางไป โลกนี้ไม่มีทางไปหรอก ไม่มีทางเลย ตัน เพราะอุปาทานขั้นนี้มันมาก มันไม่ยอมแก้ไขตัวเอง คนไหนถ้ามันยังมีจิตสำนึกที่จะแก้ไขตัวเองคนนั้นยังมีทางไป คนที่ไม่มีจิตสำนึกที่จะแก้ไขตัวเอง คนนั้นพยากรณ์ได้คือบัวเหလာ๔ รอบบุญกุศลที่มันหมดแล้วมันจะไปนรก เมื่อมันกินบุญเก่าหมดเมื่อไหร่มันก็จะไปนรก เหมือนเทวดาพอไปเกิดปั๊บหมดบุญก็ลงสู่นรก เท่านั้นนะมันมีช่องเดินมันอยู่ เพราะนั้นเราต้องมีจิตสำนึกที่จะแก้ไขตัวเราสิ พัฒนาตัวเราสิ เราไม่พัฒนามันก็ไปของมันเรื่อยอยู่แล้ว แล้วเราจะเอาอะไรเราต้องถามตัวเอง ไม่ต้องไปคิดมากคิดปัจจุบัน แค่เราคิดอย่างนี้มันทุกข์แล้วเราคิดอีกแบบหนึ่งมันไม่ทุกข์เราจะเอาแบบไหน ถูกไหม แค่นี้มันก็ได้คำตอบแล้ว ไม่ต้องเอาไกลๆหรอก นี่มันไม่เอาสิ มันไม่เอา มันไม่เอาก็มีแต่ตกต่ำ แล้วก็ทำสิ่งที่ผิดๆ พอทำสิ่งที่ผิดๆเขาก็กำหนดิตีเยน พอเขากำหนดิตีเยนจิตก็ยิ่งตกไป ตกไป ตกไปเอาไม่ขึ้น ตกเพราะอะไร เพราะเราไม่ยอมออกจากวัฏจักรตรงนั้นไม่ยอมแก้ไข ถ้าเราแก้ไขเรื่อยๆกรรมเก่าก็ยอมใช้มัน กรรมใหม่เราก็แก้ไขไม่สร้างกรรมที่เป็นอกุศลเดี่ยวมันก็หมด พอใช้กรรมเก่าหมดมันก็หมด เรื่องทั้งหลายมันก็หมดเอง แล้วเราก็ไปสู่ความเจริญขึ้นไปเรื่อย เพราะเรามีนิสัยที่จะแก้ไขที่จะพัฒนาตัวเอง มันมีเหตุแห่งความเจริญอยู่ นี่เราไม่เอามันก็ไม่มีเหตุแห่งความเจริญ หือ มันน่าคิดใหม่ เอามา พอแล้วล่ะ.